Høsten 1982 manglet det ennå noen meter på at magasinet skulle være fullt. Det betyr at nytt land vil bli satt under vatn også sommeren 1983. Fisken vil fortsatt få gode næringsbetingelser, og på grunnlag av størrelsesfordelingen vil jeg anta at en god del fisk vil bli mellom ett og to kilo, mens fisk mellom halvkiloet og kiloet vil bli vanlig.

Når det gjelder produksjon av ørret på litt lengre sikt, ser det nok dessverre ikke særlig lyst ut. Den store reguleringshøyden (35 m) vil bety at en permanent næringsfauna vil få problemer med å etablere seg, grunnet tørrlegging og erosjon av bunnen. Og det er først og fremst på bunnen i gruntvannssonen at ørreten finner mat. Blant næringsdyrene er det bare noen få spesialister som makter å tilpasse seg de ekstreme forholdene.

De frittsvevende planktonorganismene vil derimot klare seg mye bedre, og i reguleringsmagasin med planktonspisende fiskearter kan de gi grunnlag for høy fiskeproduksjon i mange år etter regulering. Dette er f.eks. en viktig årsak til at Nesjøen i Tydal fremdeles 12 år etter neddemmingen har et meget godt røyefiske, mens ørreten så å si ble borte etter 3-4 år.

En gledelig ting blant de dystre spådommer når det gjelder ørretens framtid i Innerdalsvatnet er at det planlegges å bygge en terskel i et smalt sund i den sør-østlige delen av magasinet. Hensikten med dette er å unnta et basseng på ca. 60 ha fra nedtapping. En vil således her få et kunstig vatn med stabil vannstand, og dette bør kunne bli et godt ørretvatn, også på sikt - til glede for fiskeinteresserte når hovedmagasinet utarmes.

Med Broderfolket i Trollheimen!

Av ÅSHILD SVENKE

Sommeren -82 skulle vi endelig få gjennomført planene om rundtur i Trollheimen. For én norsk på kjente og kjære trakter, for de fem svenske på nye og spennende områder.

Ankomst lørdag til Gjevilvatnet i et helt utrolig vær som man bare har drømt om - fjellene speiler seg vidt utover. Samling foran hytta etter hvert som vi kommer inn fra syd og øst og nord, og den velkjente kribling i bena etter å starte opp innfinner seg også straks. Rømmegrøten smaker oss, best å legge inn så man får overskudd å gå på i morgen! Velkomstsamling på «Gullkysten» om kvelden ved blikkstille vann, ikke til å tro at vi endelig er her. Fem svensker overnatter i telt der, mens det norske mindretall rusler opp til hytta etter å ha vært på reisefot siden kl. 3 natt.

Et spent morgengløtt ut på været søndag. Noe grått og skodde omkring Okla, men fint gråvær. Teltliggerne møter også med utmerket appetitt til en bedre frokost. Bevilger oss en rolig stund ved stueveggen etterpå før vi legger ut på turens første etappe. Til Jøldalen skulle vi ha godt om tid i dag. Forsøker en liten haik med traktor opp seterveien, men lykkes dårlig. Seks par ben og fem vandrerstaver får nok gjøre jobben selv - det var jo også meningen.

Som vanlig blir det mere klær i sekken etter hvert oppover liene, intet å si på temperaturen. Fremover langs Tyrikvamfjellet går det ikke fort - botanikere og fotografer i følget haster aldri forbi interessante funn. Over skoggrensen en liten rast, fluene blir borte i en lett luftning. Blåhø ruver forlokkende rett imot, men ikke i år nei. Nye fjell dukker opp og kontrolleres at de er plasert riktig på kartet - bare Svarthetta ligger ikke som den skal -. Minilla kommer til syne og

farten økes. Kafferasten venter der, men der var ingen heisestol-. Lett å komme over, lite vann, men nok til en styrkende suppe og en kopp kaffe.

Motbakkene kjennes godt på full mave. Vel oppe møter vi en mann med sin hund som har vært en snartur til Jøldalshytta! Den første frisk og sprek, men den andre så aldeles utkjørt. Får første gløttet av Svartådalen, men hverken Trollhetta eller Geithetta vil lette på skoddehetta. Aner allikevel mektigheten, og ruten over Trollhetta avskrives her og nå av enkelte.

Akkurat for sent til middag - det skal bli flere ganger - men en blid vertinne forsikrer at mat skal vi få. Noen rekker et dupp i Jølvatnet mens andre benytter damedusjen-. Hvilken middag, vi regner litt raskt og finner at det er søndagsmiddagen. Herremåltid. Og vi lar oss ikke nøde. Kaffe og avkobling etterpå.

Lett travelhet på morgenen hører med til dagsorden, vekkerklokke besørges av folk som tramper i gangene. Frokosten nytes, grunnlaget for dagens utfoldelser. Gråvær med litt yr, men tørt og fint å gå bortover myrene. Under oppstigningen faller noen klær, men tåke og sur vind får dem på igjen lenger oppe. Stadige gløtt bort på Trollhetta; vil den slett ikke lette på sløret i dag? Kafferast ved en passende bekk.

Vi stiger videre, men blomsterprakten er overveldende oppover her og farten blir deretter. Botanikere og fotografer går mest med nesen i marken over Geithetta, og de underligste stillinger inntas. - Det blir elskverdigst opplyst at Mekka er i motsatt retning -. Til topps kommer vi da, men den norske del føler seg meget skyldbetynget: der hvor Trollhetta skulle være finnes bare hvitgrå ull av skodde. Svikt i turopplegget! Nedstigning kjennes for dem som har kne-problemer, vi må ta tida til hjelp. Men nedenfor skoddeteppet åpner det seg utsyn over fjell og daler igjen - vakkert.

Til hytta ankommer vi noe for sent til middag, men mat og sengeplass blir det her også. Jeg holder en knapp på TT's hyttebetjening! En rask vask, og maten smaker som aldri før.

Men solen skinner ute - en liten tur for å ta omgivelsene i øyesyn; mot kvelden kommer alle toppene frem og kan beundres på avstand. Særlig praktfull herfra er Snota – «Dronningen». Den lokker i morgen, men vi får kjenne på bena først. Etter en del forviklinger kommer vi til køys, og nattens snorkekonsert kan innledes.

På marsj mot fotografen med Tyrikvamfjellet bak. *(I. Bergström)*

Hvilken tirsdagsmorgen - strålende sol over alle fjell - spesielt Snota. Frokosten inntas i ro og mak. Over en siste kaffekopp samler stemningen seg - det blir retning Snota. Så langt og så høyt som hver enkelt ønsker det. Et par små ryggsekker pakkes, vi traver lett i vei. En skuffelse for enkelte at heller ikke ved Folla finnes noen heisestol, men over den gyngende broen avspeiles til gjengjeld de forskjelligste gangarter. Får virkelig i gang bena og pusten under oppstigningen, varmt blir det i dag. Herlig å komme opp i en lett vind, flater seg fint ut innover heiene. Innenfor Bossvatnet samles etter hvert alle til felles kaffepause. Adskillig flere enn ventet legger i vei videre over berg og dal mot Snota - med alle forbehold om å snu ved pustevansker. Klatrer oss saktelig men jevnt oppover. En utbryter raser i vei fra oss mere adstadige og forsvinner. Skoddebanker lurer vestfra, og like før vi skal klatre fra siste sneen opp på kammen kommer tåken rullende tett og tung! Ingen hensikt å fortsette opp - det var jo utsikten som skulle nytes derfra. Vi har visst ikke hellet på vår side denne turen. Setter oss i le for å vente på den fortapte sønn som antagelig er der oppe i tåkehavet. En skygge på vei ned. Kaldt å

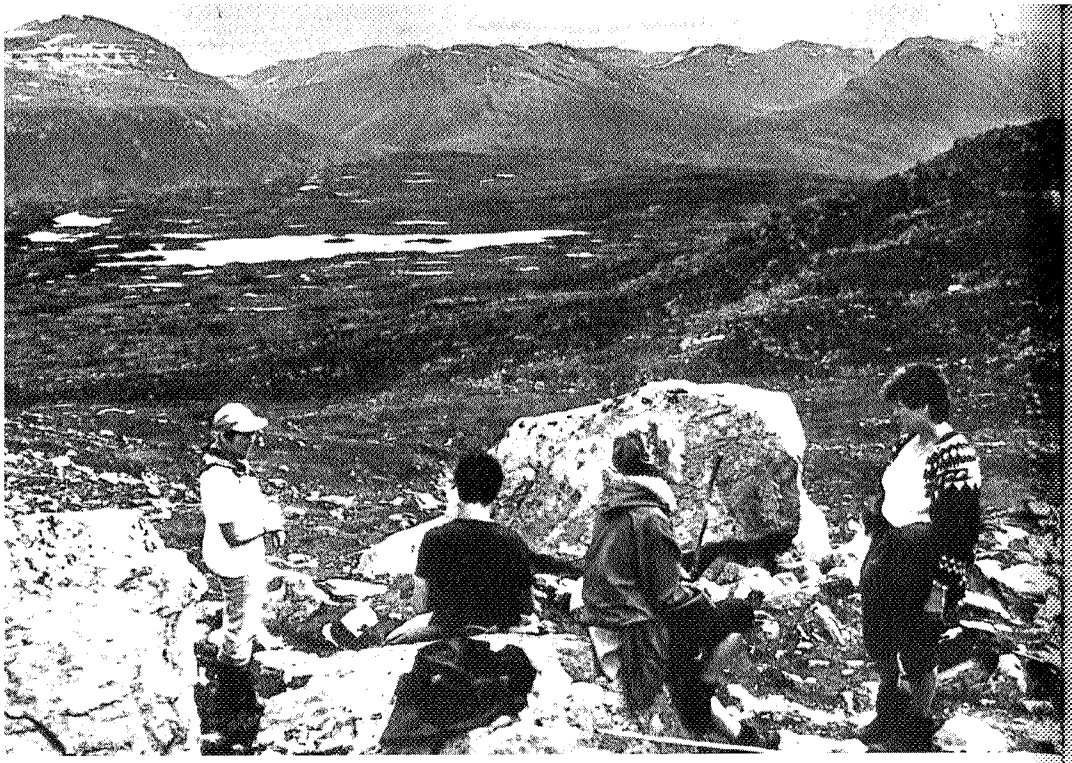

Oppstigning mot Snota, med utsikt mot Trollhetta og Geithetta. (I. Bergström)

sitte rolig, så nedover går det raskt unna - med noe forsiktighet på skråbergene. Sauene nede i dalen er svært nysgjerrige på disse tobente skapninger i marken. Utrolig mye lenger langs elva enn vi husket fra imorges, så vi greide det altså i dag også - å komme for sent til middag!

Rask avrivning gjør godt, og middag blir det atter en dag, samt kaffe og vafler. Fare for at det etter hvert blir noen kilo ekstra å bære på! Liten avkobling ute på tunet, men enkelte tenker på en tidlig køye, og snart tenker flere i samme retning. Ukjente og usynlige personer løper inn og ut av rommet vårt om natten, nye snorkevarianter oppdages, - ellers er alt rolig.

En ny strålende morgen som begynner tidlig onsdag. Etter en kikke på solblanke Snota som narret oss slik i går, serveres vi frokost 1/2 8. Utrolig hvor rominnholdet i maven kan forandres; det er plass til minst dobbelt så mye som normalt. Kommer i gang tidligere enn vanlig, det kan bli en lang dag til Kårvatn i dag.

Kaffetørsten overmanner enkelte ganske tidlig, det blir stopp på en fin setervoll. Videre går det innover dalen med den mektige

Neådalssnota som godt landemerke. Dalen er lang, botanikerne har også mere fart i dag. Har bestemt oss for kafferast ved det øverste Salsvatnet, der finner vi en lun, gresskledd voll som skapt for formålet. Solen ser med velvilje på oss, selv om tåkedotter lurer. Vandrerstaver kan brukes til så mangt, også til å spenne opp klessnor for lystig strømpetørk i vinden! Vandrere drar forbi. Vi ligger nok bakerst over fjellet.

Dalen åpner seg med sol over Nøstådalsvatnet, det er en nytelse for øyet - en riktig perle i fjellet. Utover skrentene og nedover bjørkeskogen bærer det. Fra setra fremme på kanten får vi flott utsikt over den frodige dalen og gården. På fin sti mot dalbunnen, noen synes så bra om terrenget at de bærer ned sekken først og henter vandrerstaven etterpå. Dessverre er vi nok litt sent ute til middagen. Men fruen i huset er hjelpsom; gir oss eget hus å være i. Og middag må det vel bli en råd med om vi nøyer oss med en rett,- det er flere etternølere. Om vi gjør! En rask vask mens vi venter på baktroppen, deretter en porsjon deilig lapskaus så stor at vi ikke tror våre øyne. Men ned går det.

Meningen var å legge seg tidlig etter en lang dag, men fjelluften har gitt overskudd så vi går på «nattklubb» i stedet.

Elvesus og kubjeller er behagelig musikk å våkne til, ligge og strekke seg litt og vite at man har en ny, fin dag foran seg.

Havregrøten blir bedre for hvert sted vi kommer til, og «turleder» lar seg fremdeles ikke forhaste ved måltidene tross intenst svensk press.

Det vokser frodig langs veien vi går, svinger siden av på sti og stiger oppover i morgentåken som ligger tett. Ved formiddagskaffe på setervollen letter skodda litt så vi får glimt av mektige fjell. Det blir varmt: minst mulig klær på og mest mulig i sekken. Fluer, blinding og klegg gjør seg godt av dette! Men snart er vi oppe over tregrensen og får en fin luftning - og strålende utsikt fra Snota til Todalsfjorden. Det flater seg ut, vi får sagtaggete tinder og snøbreer over oss innover dalen. Her inne skal vi ha kafferast, men først bader jublende svensker mellom isflak i irrgrønt Bjøråvann. Og til hvilket akkompagnement - antagelig for første gang triller Alpenes jodletoner mellom fjellveggene her inne! Etpar tyskere oppe i kammen mot Bjøråskaret har sett oss og besørger denne spesielle opplevelsen.

Solen steker og vi nyter tilværelsen, men med tanke på knær, nedstigning og middag bryter vi opp. Bjøråskaret - vel oppe blir det først tyst, siden begeistrede utbrudd. Beskrivelser fra norsk side har vært tynne for ikke å spenne forventningene for høyt! Utsikten er fantastisk, om man har sett det før må man bare gi seg over igjen. Det må oppleves - dalene, fjellene, glitrende breer, vannet dypt nede.

Men vi må ta fornuften og nedturen fatt. Ikke å spøke med. Ønsker om å fremskaffe den meget omtalte heisestol her og nå kan dessverre ikke oppfylles. Og solen baker oss vennlig, noen blir rosa og andre blir svarte, noen dusjer fra egne, innebyggede kilder. Vel nede ved elven kontrolleres klokker og viser at middagstid nærmer seg faretruende! Eneste norske har fått problemer med samvittigheten for å dra folk ut på slikt som dagens rute, melder seg derfor som frivillig utsending for å varsle vår ankomst.

Husrom får vi, og kalles inn til middag med lurtoner spilt av vertinnen - slikt oppleves ikke hver dag. Middagen smaker uforlignelig, for ikke å snakke om herlig rømme til slutt. Kaffe ute på tunet i solen. En så overdådig frodig dal. Tårnet og fjellene omkring ruver og speiler seg i solglitrende vann. Rett imot er det hvite fossesløret; jo, her er fint å være.

Men vi har visst kommet ut av tidsregningen - det er Oslok. Vertskapet har laget stort bål på sletta ved skogen, sjokolade og kringle serveres til alle. Det var vel ingen som snakket om uhell i starten på turen - ? Etter hvert rusler vi oss bortover mot setra igjen, knotten prøver å ta all fornøyelse fra oss. Kvelden drøyes ut i det lengste, men omsider sover alle søtt.

Tett morgentåke over dalen igjen fredag, men nå tar vi den ikke så tungt lenger - letter sikkert utover dagen. Frokosten nytes som aldri før, og vi er klare for siste dags etappe. Ruten er lagt opp etter friske ben, det blir litt spennende ned til Fale i dag. Avskjed med Innerdalen - for i år. En egen stemning opp langs den praktfulle fossen i tåken, skimter i gløtt vannet og setra. En varm oppstigning igjen, lummert i luften. Kommet opp til Giklingvatnet skjer undere - som om noen trekker skoddeteppet litt til side. Høyt over oss, helt inne i himmelen svever forrevne fjelltopper. Tårnet og Tårnfjellet er der, vi snurrer rundt med hodet bakpå nakken, på andre siden

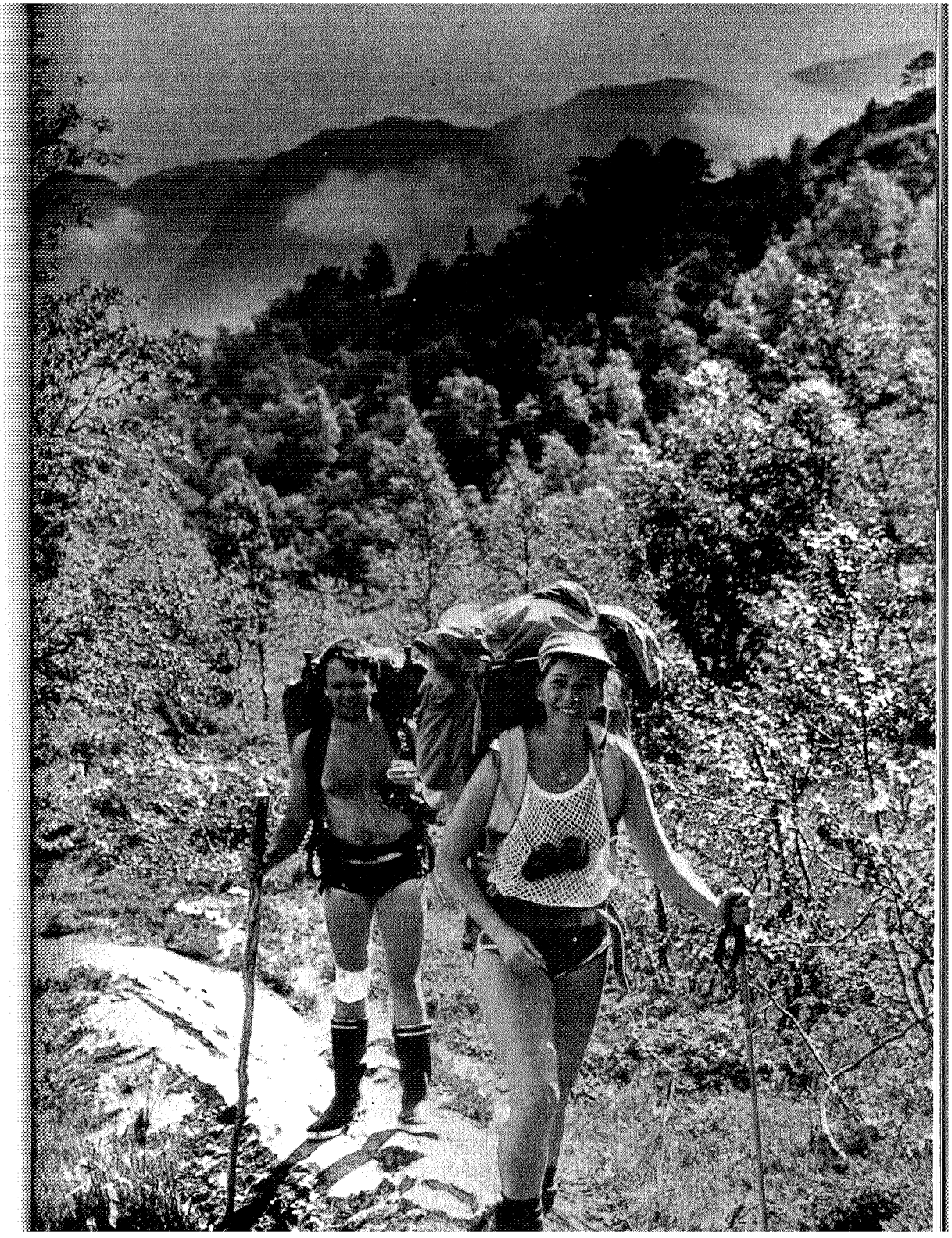

Oppstigning fra Kårvatn. *(I. Bergström)*

Opp fra Kårvatn med Todalsfjella i bakgrunnen. *(I. Bergstrôm)*

kommer også hvasse topper og isbreer. Fantastisk! Bare dette var verdt turen, og i tillegg har vi fått alt annet. Tåketeppet drar ned så vi etter hvert får se foten av de mektige fjell også, ser at de står fast på jorden. Det er noe overnaturlig med fjelltopper som svever i løse luften! Innover langs vannet går det lett, så praktfullt at vi nesten mister munn og mæle - men bare for en tid. Videre fremover Giklingdalen i strålende solskinn, nye utsyn åpner seg mens fjell forsvinner bak oss.

Hovedrast ved ytterste av Lauvåtjernene. Solen steker på gressletten vår, akkurat nå ingen andre ønsker - livet er herlig.

Men tanken på nedturen får oss omsider på bena igjen. Ikke middag som venter i dag, tvert imot en buss som *ikke* venter. Forslag om å forsøke haiking fremsettes, men må forkastes; hvem tar seks svette personer med seks ryggsekker? Frem på kanten mot Sunndalen, dypt der nede jorder og gårder. Falestupet passeres raskt av noen, mens fotoapparat benyttes flittig av andre. Nesten utrolig at vi skal komme oss dypt der ned i dalen snart, etter hvert går halvparten av følget med knebeskyttere! Stor glede over at det også går å få nordmenn «i kne», må vel være den første som har gått baklengs ned til Fale. Solen står og steker så varmen dirrer langs lia, og enkelte må kle på mot solbrann. Sakte går det, men nedover

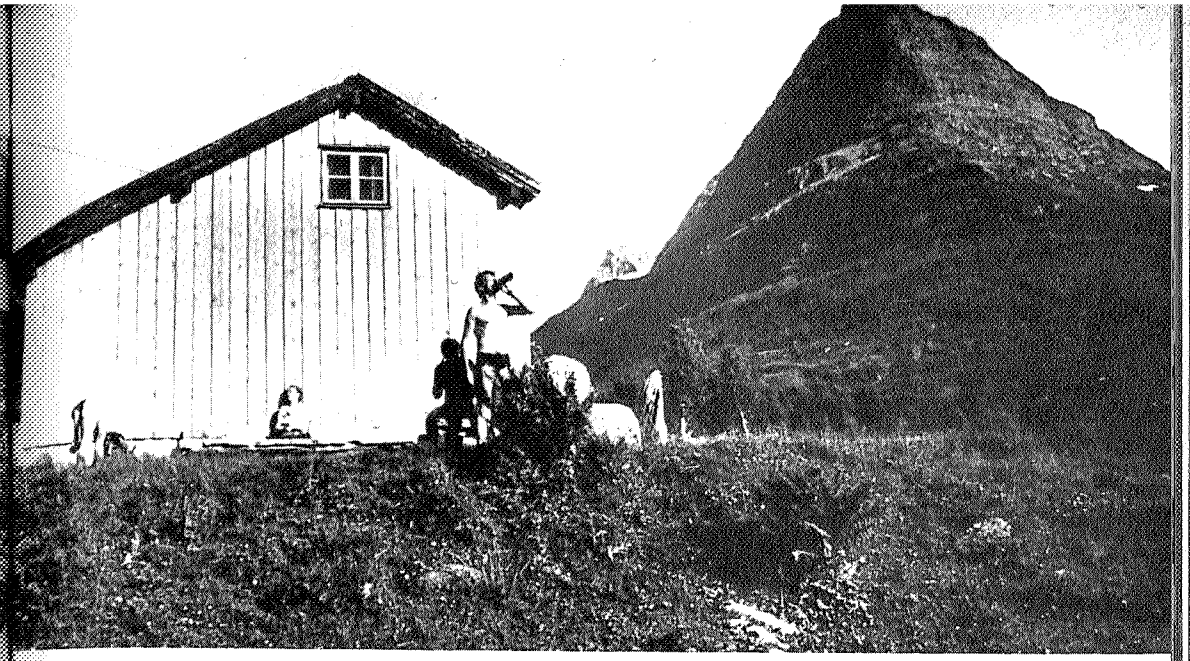

Rendølssetra med Innerdalstårnet. *(I. Bergstrôm)*

kommer vi omsider, til skyggefull skog. Rekker en rask avrivning i bakken, så kommer bussen og vi setter oss godt til rette.

Bussturen oppover Sunndalen byr også på mye fin natur. Avstigning Festa hvor følget begynner å dele seg opp og avskjeder foretas. De tre sydligste beboere vil begynne å snu nesen hjemover, mens vi tre andre drar til en siste overnatting på Gjevilvasshytta. Fullt der, men en hyggelig vertinne ordner opp. Trodde ikke det var mulig med større porsjon lapskaus enn den vi fikk på Kårvatn, men her får vi en dobbelt. Må dessverre melde pass. Sitter i peisestuen med tanker om tidlig benyttelse av flatsengene som vi er lovet, men så får vi selskap av rutemerkeren. Endelig skal vi få oppklart mysteriet med de røde rundinger som vi har filosofert over hele uken! Mange slags teorier er fremsatt uten noen endelig løsning-. Men nei, det forblir en faghemmelighet han slett ikke vil røpe for oss. Derimot får vi mang en artig historie ellers. Det blir sent, men imorgen er «hviledag».

Gjevilvatnet i all sin skjønnhet en solblank lørdagsmorgen. Den som kunne starte om igjen på en ny uke. Frokost nytes siste gang. Vi får en liten «hesteprat» med ridemesteren og vinker senere farvel til tredve unge ryttere. Så må vi også bryte opp – så nødig vi vil.

Enstemmig lyder det - Takk for i år, vi kommer igjen.